

# FORSAMLINGSHUS NYT

Marts 2006



VIDEBÆK FORSAMLINGSHUS - 100 ÅRS JUBILÆUM





# LANDSFORMANDEN HAR ORDET

- opfordrer til dialog

*De nye kommuner er på vej, og hen over sommeren skal der lægges budgetter...*

Det betyder at der skal findes fællesnævnerne for de drifts- og anlægstilskud nogle kommuner har støtte forsamlingshuse med.

Forsamlingshusene bør allerede nu forberede sig på, at gå i dialog med kommunerne om de fremtidige vilkår. Landsforeningen er bekendt med, at man i enkelte områder har indledt en dialog forsamlingshusene imellem. Dvs. der har været afholdt fællesmøder for at forberede dialogen og udpege et fælles forhandlings udvalg – et lille udvalg der af samtlige forsamlingshuse i en ny storkommune, er udstyret med et mandat til at tale med kommunen på forsamlingshusenes vegne. Idéen med et forhandlingsudvalg er god, da det vil være en fordel for såvel kommunerne som for

forsamlingshusene med en struktureret dialog – i enkelte storkommuner er der op mod 50 forsamlingshuse og det siger sig selv, at det er umuligt for kommunen at føre dialog med alle forsamlingshusene på en gang.

Det kan gribes an på mange måder og det må være de lokale forhold der afgør hvad der er bedst. Indholdsmæssigt er det ikke kun tilskud og penge det bør dreje sig om, men også det, at få etableret et konstruktivt samarbejde med kommunerne vedr. de forhold der berører forsamlingshusenes virke. Men en ting ligger fast, det er forsamlingshusene der har "bolden" og må tage initiativ til at skabe dialogen.

*Otto Hallberg, Landsformand*

## K O L O F O N

Oplag 2.650 eksemplarer.  
ISSN: 1601-8494  
Redaktion: Ejvind Lassen  
Damvej 1, Stenild, 9500 Hobro  
Telefon: 98 54 83 83  
E-mail: ejvind@stenild.dk  
Produktion: Degn Grafik  
www.degn-grafik.dk - 96 72 70 80  
Landsform.: Otto Hallberg  
Sidingevej 23, 4560 Vig  
Telefon: 59 31 65 85/59 31 63 85  
E-mail: ldf@pc.dk

## I N D H O L D

Forsidefoto: Videbæk Forsamlingshus  
2. side Landsformanden har ordet  
Indhold og kolofon  
3. side Næringsbasen  
4. side Indvarsling af årsmøde  
8. side Stafetten besøger  
11. side Redaktøren har ordet  
12. side Forsamlingshusenes historie  
15. side Forsamlingshusenes historie - fortsat  
16. side Nyt fra arterne  
18. side Når mundtlige aftaler brydes



## NÆRINGSBASEN

– hvad gør vi som forsamlingshus?

Den 1. juli 2005 trådte en ny lov fra Økonomi- og Erhvervsministeriet i kraft. Loven administreres af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og går ud på, at registrerer alle fødevarerbutikker og restaurationer i en fælles base kaldet "NÆRINGSBASEN". Et forsamlingshus skal ikke som udgangspunkt optages i næringsbasen. Heller ikke selvom det har et næringsbrev som følge af spiritusbevillingen. Kun hvis der tilvirkes fødevarer i forsamlingshusets regi. Det vil sige hvis forsamlingshuset i sig selv fungerer som

restauration. Men hvis der er en restauratør/forpagter på forsamlingshuset skal denne optages. Man kan fritages for betaling ved at få sin advokat/revisor til at indsende en undtagelseserklæring, (standard tekst fra hjemmesiden) hvori det erklæres at der ikke det seneste kalenderår har været nogen overtrædelser på enten skat, arbejdsvilkår og fødevarerlovgivningen. Der kan læses mere på Erhvervs- og Selskabsstyrelsens hjemmeside [www.eogs.dk](http://www.eogs.dk) og blanketter vedr. tilmelding på [www.virk.dk](http://www.virk.dk).

# Få varmerabat så det batter

Ring **70 10 20 33** og få et godt tilbud på fyringsolie, el og biobrændsel eller klik dig ind på [www.ok.dk](http://www.ok.dk) for at se mere.

**Køge**  
Tlf. **70 10 20 33**

**OK**  
ALTID BILLIG VARME



# INDVARSLING AF ÅRSMØDE

Landsforeningen Danske Forsamlingshuse afholder ORDINÆRT ÅRSMØDE.  
Lørdag den 29. april kl. 10.00 i Smidstrup Forsamlingshus, Torpsgade 16, Smidstrup, 7000 Fredericia.

## PROGRAM:

- Kl. 10.00 – 10.30 Ankomst, morgenbord
- Kl. 10.30 – 13.00 Årsmøde
- Kl. 13.00 – 14.00 Middag
- Kl. 14.00 Årsmødet evt. fortsat

## ÅRSMØDETS DAGSORDEN:

- 1) Valg af dirigent
- 2) Dirigentens konstatering af mødets lovlige indvarsling
- 3) Landsformandens beretning
- 4) Godkendelse af det reviderede regnskab
- 5) Indkomne forslag fra Amtsforeningens bestyrelser
- 6) Fastsættelse af kontingent efter budgetforslag
- 7) Valg af 1 revisor for 2 år
- 8) Valg af 2 revisorsuppleanter for 1 år
- 9) Eventuelt

Bestyrelsen for en amtsforening kan indsende forslag der ønskes til behandling under årsmødedagsordenens punkt 5. Forslagene skal fremsættes skriftligt til landsformanden senest 3 uger før årsmødet, dvs. senest lørdag den 8. april 2006.

Iflg. vedtægterne skal landsforeningen sende skriftlig indkaldelse til amtsformændene og landsbestyrelsesmedlemmerne senest 5 uger før årsmødet, dvs. senest

lørdag den 25. marts 2006, med den endelige dagsorden og vedlagt det reviderede regnskab, samt oplysning om antallet af repræsentanter, der er tillagt hver amtsforening, beregnet efter antal medlemshuse, der er betalt kontingent for i 2005. Hver amtsforening har et antal stemmeberettigede repræsentanter, fordelt efter antal medlemshuse, der angives i vedtægterne.

Ved 90 medlemshuse eller derover	5 repr.
Ved fra 89 til 50 medlemshuse	4 repr.
Ved fra 49 til 20 medlemshuse	3 repr.
Ved færre end 20 medlemshuse	2 repr.
Herudover udgør landsbestyrelsen	13 repr.

Hver amtsforening kan tilmelde tilhørere efter eget valg. Så, vil du deltage som tilhører til årsmødet, så kontakt formanden for din amtsforening om deltagelse. Tilhører er meget velkommen.

Amtsforeningen betaler Kr. 200,00 for hver af sine repræsentanter og tilhører, som omfatter morgenbord med kaffe ved ankomsten. 2 retters middag med drikkevarer samt eftermiddagskaffe. Landsforeningen betaler for landsbestyrelsens 13 medlemmer, dirigent, revisorer og for evt. indbudte gæster. Umiddelbart efter årsmødets afslutning holder landsbestyrelsen konstituerende møde med valg af formand, næstformand, kasserer, sekretær, referent af landsbestyrelsens møder, 2 personer til foretningsudvalget (formand og næstformand er fødte medlemmer) bladudvalg og ekspedition af medlemsbladet, samt fastlægger mødedatoer for det kommende foreningsår.

*Otto Hallberg, Landsformand*



# MARTS TILBUD

**GRATIS  
PÅSKEÆG**



## TERMOKANDE - ROTPUNKT 1 liter

Model	Varenr.	Farve	Stk/karton
290	HE-4202304	hvid	6
290	HE-4202305	blå	6
290	HE-4202306	rød	6

**ROTPUNKT**

Hold  
kaffen varm

**29,-**



Rotpunkt 290

# JYSKE STORKØKKEN

JYSKE STORKØKKEN | Mørksøvej | 8600 Silkeborg | 8681 2627

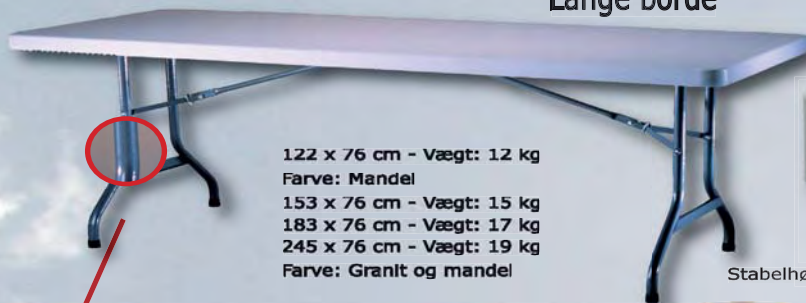




# - FREMTIDENS

## Lange borde

THE ORIGINAL



122 x 76 cm - Vægt: 12 kg  
 Farve: Mandel  
 153 x 76 cm - Vægt: 15 kg  
 183 x 76 cm - Vægt: 17 kg  
 245 x 76 cm - Vægt: 19 kg  
 Farve: Granit og mandel



Stabelhøjde 5.5 cm

BEMÆRK !! - 28 mm stel

### Fold in half



183 x 76 cm - Vægt: 18 kg  
 Farve: Belge



### Højdejusterbare borde



Højde:  
 90 cm  
 74 cm  
 55 cm

153 x 76 cm - Vægt: 16 kg  
 183 x 76 cm - Vægt: 18 kg  
 Farve: Mandel

### Generelle fordele:

- Bordplade/sæde/ryg fremstillet i polyethylen
- Kraftig pulverlakeret stel - med sikkerhedslåse
- **Op til 50 % lettere end træ**
- Utrolig stærke - top kvalitet
- Nem opbevaring
- Tåler vand
- UV beskyttet ( falmer ikke )
- Alle møbler er testet af



Vedligeholdelsesfrie



Lette at transportere



Slut med sandpapir, lak og splinter i fingrene



Tåler vand



# MØBLER - NOGET LETTERE

## - TIL FORSAMLINGSHUSET



**NYHED**

Cafebord

Ø 75 cm  
Vægt: 6 kg  
3 højde Inst.: 62-67-72 cm  
Farve: Mandel

**Rundt bord:  
Fold in half**  
Ø 153 cm - Vægt: 20 kg  
Farve: Granit og mandel



**Skån ryggen !!**

**Op til 50 % lettere**

Runde borde



**NYHED**

Ø 122 cm - Vægt: 14 kg  
Ø 153 cm - Vægt: 25 kg  
Ø 183 cm - Vægt: 30 kg  
Farve: Granit og mandel

Sammenklappelige bord/bænksæt



Stabelstole  
Vægt: 5.5 kg  
Belastning: 175 kg  
Stabelhøjde: 8-10 stk  
Farve: Sort / sølv

6 pers.  
8 pers.  
Farve: Grøn

Stole



Klapstole  
Vægt: 5.0 kg  
Belastning: 175 kg  
Farve: Mandel



## STREAMLINE ApS

Kirke Værløsevej 16 • DK - 3500 Værløse  
Tlf.: 4448 0095 • Fax 4448 0210 • Email: salg@streamline.dk  
[www.streamline.dk](http://www.streamline.dk)



# STAFETTEN BESØGER...

Af Karl Brylle, Videbæk - Ringkøbing Amt

Videbæk Forsamlingshus står i år overfor sit 100-årige jubilæum. Det er dog ikke byens første forsamlingshus, men en afløser af et forsamlingshus med navnet "Godthaab", der blev bygget i 1890, som var blevet for lille og utidssvarende til tidens krav. For som så mange andre steder i Danmark omkring århundredeskiftet var almuen, godt hjulpet af den grundtvigske bevægelse, for alvor ved at lægge afstand til det da herskende Højrestyre, der tydeligt så en fjende, i de omsiggribende foreningsdannelser, og ligefrem gjorde det mere og mere besværligt, at benytte de offentlige skolers lokaler, til den art af sammenkomster. Dette faldt mange frihedsskende mennesker for brystet, og man sluttede sig sammen i andelselskaber med det formål, at opføre et samlingshus til brug for diverse foreninger, og deres virke, især foredrag, gymnastik og skydeøvelser. Sådant var det foregået i 1890, og sådan fortsatte det i 1906, ved en aktieudvidelse blandt byens og omegnens borgere. Videbæk forsamlingshus har i sin 100-årige historie gennemlevet alle faser af med- og modgang. Der skulle således gå næsten 20 år inden

det blev tilladt, at benytte huset til dans og m.h.t. diletantopførelse, skulle bestyrelsen i mange år sikre sig, at de aktuelle forestillinger ikke indeholdt noget usædeligt. Under krigen var huset beslaglagt af den tyske værnemagt, og derefter belagt med flygtninge i flere måneder, og huset var i miserabel tilstand da det blev afleveret. Takster for udlejning har naturligvis gennem de hundrede år måtte følge den enorme prisudvikling der er sket. Til eksempel kostede den store sal uden køkken i 1905 3,- kr. og i 2005 1800 kr. I 1920 blev Videbæk stationsby, og måske har det medført lidt overmod. Allerede i 1922 drøftede man et evt. salg af Videbæk forsamlingshus, mest grundet på den uheldige placering så tæt ved elværket, og man havde fået tilbud på en grund til et nyt forsamlingshus i nuværende Søndergade. Disse planer blev dog aldrig realiseret. Videbæk forsamlingshus har løbende været vedligeholdt og forbedret, både m.h.t. bygninger og inventar, og er flere gange blevet udvidet med tilbygninger: i 1934 blev der tilbygget en lille sal mod syd som senere blev ændret til køkken. I år 1958 blev nævnte tilbygning fra 1934 overbygget og indrettet til toiletter og garderobe. Endelig i år 2000 blev køkkenet m.v. til-



## Når der også er andet end pris og design, der tæller ...

Der er mange, der leverer møbler. Bare ikke som vi gør det. 3E leverer nemlig møbler, hvor der er taget maksimalt hensyn til komfort og design. Til og med til priser, der kan være svære at forstå. - Og så interesserer vi os for vore kunder efter leveringen. Prøv at spørge nogle af dem.

# 3E

Kirsten Rottbøll Thorup  
Svendborgvej 11 . 6000 Kolding

Tlf. 75 50 38 18 . Fax 75 54 02 94 . 3E@stofanet.dk



# VIDEBÆK FORSAMLINGSHUS

bygget med 33 m2. og moderniseret tidssvarende. I 1952 købte Forsamlingshusforeningen det i byen nedlagte epidemisygehus med tilhørende grund, og der blev udarbejdet forslag og skitser til et nyt og moderne forsamlingshus, men planerne måtte opgives af flere grunde bl.a. materialerationering og senere manglende forrentning. Forsamlingshuset har flere gange været i økonomiske vanskeligheder, men er hver gang hjulpet over kriserne ved bankernes imødekommenhed, støtte fra kommune og fonde, aktieudvidelse, indsamling hos byens og omegnens borgere og ikke mindst de siddende bestyrelses vilje og evne til med frivilligt arbejde, at gå ind for sagen. Foruden at være rammen for talrige familiefester fra vugge til grav gennem 100 år, har så godt som alle byens og omegnens foreninger benyttet forsamlingshuset til foredrag, gymnastik, skydeøvelser dans, dilettant, udstillinger, tombola, banko, andespil m.v. I 1945 henvender et i Videbæk by nedsat hoteludvalg, hvis formål det var at opføre et nyt hotel i byen, sig til Videbæk Forsamlingshus og tilbyder fusion, mod at forsamlingshuset realiserer sine aktiver og overfører disse til hotellet. Da det var pointeret, at hotellet

også skulle indrettes med diverse selskabslokaler, var begge parter velvidende om, at det kunne blive en konkurrent til Forsamlingshuset, og som derfor følte sig noget presset. Men der var dog ingen slinger i valsen da man afslog, med den begrundelse, at dette nye tiltag ikke helt kunne harmonere med de grundtvigske idealer, der stod bag ved opførelsen og hensigten med forsamlingshuset i sin tid. Da Videbækhallen i 1968 slog dørene op for næsten alle tænkelige sports- og mødefaciliteter samt cafeteria, var man meget spændt på om det ville gå udover Forsamlingshusets eksistens. Men igen viste tilslutning og opbakning, at der stadig var brug for et forsamlingshus. Da VUC forlod Videbæk GI. Skole blev der også her frigjorte lokaler og efterhånden som kommunens Plejehjem er ombygget til aktivitetscentre, vil der også her være en åbenlys konkurrent. Lidt dystre perspektiver, men forhåbentlig kan nye tiltag og ideer medvirke til at forsamlingshuset fremover stadig vil være en vigtig brik i samfundets positive udvikling og danne rammen for det fælles sociale liv.



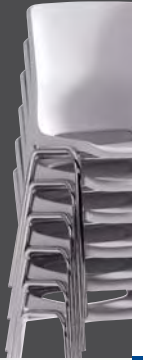


RBM

# Velkommen

[www.rbmfurniture.com](http://www.rbmfurniture.com)

Ana  
Design: Tias Eckhoff





Kære læsere...

Det nye Forsamlingshusnyt er blevet vel modtaget af såvel forsamlingshusene og annoncørerne.

Vi har efter udsendelse af bladet og den ændrede annoncepolitik fået en del henvendelser fra firmaer der gerne vil annoncere i bladet, hvilket kun kan lade sig gøre, hvis der er indgået samhandelsaftale med Landsforeningen.

Hvorfor nu den lidt restriktive politik – er det fordi Landsforeningen vil tjene penge på samhandelsaftalerne? Nej, det er ikke det argument der ligger til grund for den vedtagne annoncepolitik, men derimod vil Landsforeningen sikre sig, at de firmaer der annoncerer i medlemsbladet er veldrevne og kan yde forsamlingshusene en god, konkurrencedygtig og landsdækkende service.

De næste to numre af Forsamlingshusnyt udkommer i en tid, hvor billedet af de kommunale strukturændringer bliver skarpere – en tid hvor de nye kommuners budgetter støbes!

I mange af de gamle kommuner har forsamlingshusene modtaget drifts- og anlægstilskud i varierende størrelse, og i enkelt kommuner har forsamlingshusene ikke modtaget nogen form for støtte! Der skal nu findes "fællesnævner" i de nye kommunale budgetter – bliver det højeste eller lavest fællesnævner? Den kommunale budgetlægning får over

det ganske land stor indflydelse på forsamlingshusenes fremtidige vilkår og udviklingsmuligheder.

Det er derfor vigtigt at forsamlingshusene forbereder sig på denne fase og går i en konstruktiv og positiv dialog med de nye kommuner.

Landsforening besluttede på landsbestyrelsesmødet den 4. marts d.å. at gøre en ekstra indsats, for at bakke forsamlingshusene op i denne proces. Det blev besluttet at de to næste numre af Forsamlingshusnyt trykkes i et større oplag og sendes personligt til alle medlemmer af de nye Sammenlægningsudvalg. Hensigten er synliggørelse af forsamlingshusene og via artikler i bladet, at sætte fokus på forsamlingshusenes vilkår.

Redaktionen opfordrer læserne til at indsende eksempler på, hvordan drifts- og anlægstilskud har været håndteret i de forskellige kommuner – også gerne eksempler på, hvordan samarbejdet og dialogen med kommunerne har fungeret. Udvalgte eksempler vil blive bragt i Forsamlingshusnyt til inspiration for læserne.

Jeg ønsker alle god læselyst.

Med venlig hilsen

*Ejvind Lassen, Ansvarshavende redaktør*

Udgivelser i 2006: 15. juni og 1. oktober

Indleveringsfrister: Indsendelse af redaktionelt stof. 4 uger før udgivelse  
Annoncer samt nyt fra amterne. 3 uger før udgivelse



# FORSAMLINGSHUSENES HISTORIE

## Afsnit II - Forsamlingshusbevægelsen i Sønderjylland...

I Sønderjylland formede den tidlige Forsamlingshusbevægelse sig i endnu højere grad som en kamp med og mod myndighederne. De sønderjyske forsamlingshuse havde et udtalt politisk formål og var et væsentligt led i den nationale kamp.

Baggrunden for de ca. 50 forsamlingshuse, der blev oprettet i landsdelen før 1920, var de stigende vanskeligheder ved at finde mødelokaler til danske møder og sammenkomster. I løbet

af 1870'erne og 1880'erne havde de tyske myndigheder systematisk forsøgt at svække den danske kultur. Disse bestræbelser blev endnu stærkere i slutningen af 1880'erne, hvor dansk på det

nærmeste forsvandt som undervisningssprog i skolerne. Samtidig skærpede myndighederne kampen mod den danske befolknings møder og forsamlingsssammenkomster. Ved strenge politibestemmelser og trusler om indskrænkninger af bevillingerne fik man kromændene til at nægte at huse danske møder.



Det var i disse år tanken om at bygge egne forsamlingshuse begyndte at gribe om sig. De første forsamlingshuse blev bygget i 1880'erne og da det vedtagne spærringssystem af kroerne blev fuldt gennemført i år 1900, tog forsamlingshusbyggeriet for alvor fat. I femåret 1905 – 1910 blev der opført 30 danske forsamlingshuse. Myndighederne forsøgte i størst muligt omfang at lægge hindringer i vejen! De nyetablerede interessentskaber, der ejede husene, hvilede ganske vist på lovligt grundlag, men byggetilladelser blev kasseret og forhalet, bøder faldt for centimeter store afvigelser i forhold til byggetegningerne og en beskeden revne i et gibsloft var nok til, at et nybygget forsamlingshus blev lukket som sundhedsfarligt.

Selve mødevirksomheden i forsamlingshusene måtte indrettes efter den preussiske foreningslov af 1850. Denne hjælmede ikke som den danske grundlov forsamlingsfrihed, men var meget restriktiv. Alle møder skulle anmeldes i forvejen, medlemslister sendes ind med løbende ajourføring og alle foreningsmøder, hvor der blev drøftet offentlige anliggender eller andet af politisk art, var underkastet polititilsyn. Gendarmerne kunne, ved at erklære et dansk møde for politisk, af og til lukke dem eller forbyde kvinder adgang – for kvinder havde nemlig ikke lov at deltage i politiske møder. Først i 1908 trådte en ny tysk rigslov med mere liberale bestemmelser i kraft. Forsamlingshusene blev benyttet til foredrag og møder, sang, gymnastik, husflid, dilettant, folkedans, fester og

sammenkomster. Til forskel fra kroer og gæstgiverier fik de ikke spiritusbevillinger. Den danske befolkning måtte afstå fra grog og kaffepuncher i offentlig sammenhæng. I stedet overførte man de private hjemms kaffebordstraditioner til forsamlingshuset.

Mange forsamlingshuse havde dog bevilling til udskænkning af alkoholfri drikkevarer. Disse forsamlingshuse, der ofte blev kaldt "Landbohjem", samlede ikke blot den danske befolkning til foreningsmøder, men var afholdsrestauranter, som bl.a. blev brugt af oplandets bønder, der kunne spænde fra her, når de havde ærinde til byen. De fleste forsamlingshuse var bygget i forbindelse med de nye jernbanelinier,

der oprindeligt var bygget af fortyskningshensyn, men bidrog i realiteten til at forsamlingshusene kunne betjene et større opland. Der er således gamle traditioner for servering af mad og drikke i de sønderjyske forsamlingshuse, som for de flestes vedkommende er bygget med beboelseslejlighed til et værtspår.

De sønderjyske forsamlingshuse blev naturligvis ikke bare bygget for at skaffe lokaler til det eksisterende danske foreningsliv. Hensigten var også i høj grad at fremme og styrke det danske arbejde. I visse dele af landsdelen fandtes et meget stærkt foreningsliv, men der var også egne, hvor en lokal dansk forening var

Fortættets side 15

## Ny møbelleverandør til danske forsamlingshuse!

Lüthje Trading er glade for at have indledt et samarbejde med Landsforeningen Danske Forsamlingshuse.

Vi glæder os til at servicere bestyrelserne og levere kvalitetsmøbler til rigtig gode priser.

Vi forhandler møbler fra RBM (Rabami), Magnus Olsen og Fumac mm.

Vi gi'r op til 5 års garanti.

Da forsamlingshuse som regel indkøber større mængder, er vores rabatter baseret på at imødekomme ønsket om et godt tilbud.

Vi er billige!

### INTRO-KAMPAGNE

Frem til 31.05.06 yder vi ekstra store rabatter!

[Luthje-trading.dk](http://Luthje-trading.dk)

Lüthje-Trading har handlet med møbler til danske virksomheder siden 1991. Det er bl.a. blevet til over 10.000 konferencestole. Vi er nu klar til at levere møbler til Danske forsamlingshuse. Intet job er for lille eller stort. Vi arbejder målrettet på at kvalitetssikre produkt og leverance i det hele taget. Et vigtigt succes-kriterie i Lüthje-Trading er kundens tilfredshed.

Ring og få "råd" ...

# LÜTHJE TRADING

Åmoseparken 240 - 6710 Esbjerg V - 7515 5006  
[www.luthje-trading.dk](http://www.luthje-trading.dk) - [luthje@esenet.dk](mailto:luthje@esenet.dk)

Fritz  
Kristiansen  
20118833



Johnny  
Lüthje  
20472110





# BP Gas

Energi med omtanke

T: 89 48 77 00 [www.bpgas.dk](http://www.bpgas.dk)

## Køkken for KENdere



### KEN KONVEX 10

er ovnen, som vil tjene dig trofast år efter år efter år...

Holdbarhed, mange funktioner og god driftsøkonomi siger naturligvis sig selv.

### KEN KONVEX 10 konvektionsovn

10 x 1/1 GN indstik.  
Skinneafstand: 65 mm.  
Inkl. understel.

Kr. **31.400,-**  
Normalt kr. 36.900,-  
(gælder til d. 15/6 2006)



**KEN** storkøkken

Runetofte 15-17  
Postbox 1326 • DK-8210 Århus V  
Tlf.: +45 86 24 84 00  
Fax: +45 86 24 83 00  
[www.kenstorkoekken.dk](http://www.kenstorkoekken.dk)  
CVR DK - 20218428

## Tidens køkken®

Kvalitetsudstyr

„Vi gør en travl hverdag lettere“

**KEN storkøkken a/s er netop kommet på gaden med et nyt hovedkatalog! Spændende læsning og super gode tilbud venter...**



**Bestil kataloget på 86 24 84 00 eller på [www.kenstorkoekken.dk](http://www.kenstorkoekken.dk)**



14

# FORSAMLINGSHUSENES HISTORIE

## Afsnit II - Forsamlingshusbevægelsen i Sønderjylland...

ukendt. Det var bl.a. tilfældet i området lige nord for den nuværende grænse, hvor danskheden stod svagt. Efter genforeningen blev der i løbet af 1920'erne og 1930'erne bygget forsamlingshuse over hele landsdelen. Dette arbejde blev støtte kraftigt ved tilskud i forskellige former: Fondsmidler, indsamlinger og faderskabsordninger. Faderskabsordningerne blev ofte etableret på den måde, at fynsk eller nørrejysk sogn støttede et sønderjysk sogn. De sønderjyske forsamlingshuse fremstod i disse år som et nationalt anliggende for befolkningen i hele landet – et kulturelt grænseværn mod syd!

Grundtvigianismen havde gamle rødder i Sønderjylland og under fremmedherredømmet blev dansk kultur for de fleste synonymt med det grundtvigsk – højskoleprægede foreningsliv. De nationale foreninger fik stor fremgang i disse år og talrige unge blev sendt på efterskole eller højskole i Danmark. Der knyttedes derved mange forbindelser til det danske højskolefolk, som nu i stort omfang tog på

foredragsturnéer i det sønderjyske. Herfra vendte de hjem og kunne berette om det engagerede arbejde i foredragsforeninger og ungdomsforeninger, hvor samværet ikke kun var adspredelse, men et arbejde med et stærkt nationalt sigte. På den måde blev de sønderjyske forsamlingshuse for det øvrige land noget af et idealbillede på, hvordan et forsamlingshus "burde" være.

Den sønderjyske forsamlingshusbevægelse har vist sig at være meget "livskraftig" og der nedlagt betydeligt færre forsamlingshuse her end i andre dele af landet. Husenes nationale symbolværdi spiller uden tvivl en stor rolle i den forbindelse. I debatten om forsamlingshusenes fremtid er der bl.a. fremført som argument for bevarelsen – "at man nedlægger ikke bare et nationalt monument".

Indvielsessangen fra Sønderjyllands ældste forsamlingshus. Ved indvielsen af Øvelses- og Forsamlingshuset, rejst af Skodborg og Skave Sogn i 1892:

*Se et Hus vi fik bygt,  
hvor i Venskab vi trygt,  
ja, hvor frit vi med Lyst kan os øve  
i den Ting, vi har kær  
og, hvad godt er, især  
sætte Viljen fra Alvor paa Prøve.*

*Ej med skinsyge Nap,  
Men fortrolig, omkap  
vil vi dreje på fremtidens Skruer  
hvad saa Kvinde og mandag af Værdi  
faar i Stand  
her vil bringes i Samling til Skue*

*O, at Værket maa gaa,  
Som vi ærligt attraa,  
Og fredlyst for Strid og indre Fare;  
som et Enighedsværk  
denne Bygning blev stærk,  
vi vil bede: "Gud saa den bevare!"*

*Her vil Haanden med Flid  
Alt i Ungdommens Tid  
blive øvet i Sløjd og i Snille  
her til Legemet's Skik  
ved sund Gymnastik  
er det Selvbeherskelsen, vi ville.*

*Saa hvad der end skal frem,  
Det kun ret vil faa Klem,  
Naar at Samfundsaanden det kan bære  
Vid, en Hal for dens Gang  
Gennem Tale og Sang  
Om "sandt og godt og skønt"  
her skal være.*

*Af Hans Jokum Physant*



# NYT FRA AMTERNE

## Nordsjællands Forsamlingshusforening

Formand. Helle Langholz  
Harløsevej 212, Harløse, 3400 Hillerød  
36867655/25884680  
helle.langholz@dk.chr.hansen.com

Datoer: Ingen

## Roskilde Amt

Formand Reinar.C.S.Jensen  
Grønagervej 3, Varpelev, 4652 Hårlev  
56579030 • reinar@jensen.mail.dk

Datoer: Ingen

## Vestsjællands Amt

Formand. Sv. Arne Petersen  
Bøstrupvej 28 Løve, 4270 Høng  
58869532 • svendarne@dlgtele.dk

Datoer: 20 april generalforsamling kl. 19.00  
i Ottestrup Forsamlingshus  
Lørdag den 4 november forsamlingshusdagen  
i Hallelev Forsamlingshus  
Hallelevvej 27. 4200 Slagelse

## Storstrøms Forsamlingshusforening

Formand. Knud Erik Petersen  
Hullebækvej 31, 4800 Nykøbing Falster  
54868419 • knud-erik-petersen@get2net.dk

Datoer: Generalforsamling i Jungshoved forsamlingshus, tirsdag den 4. april 2006 kl. 19.30

## Amtsforeningen Fynske Forsamlingshuse

Formand. John Larsen  
Hjallelsevej 255, 5230. Odense M.  
66144343

Datoer: 24. april 2006 kl. 20.00 generalforsamling i Allested-Vejle Forsamlingshus

## Sønderjydske Forsamlingshusforening

Formand. Anders Sørensen  
Åbenråvej 133, Øster Gasse, 6780 Skærbæk  
7475 2273/2091 2273 • as@6780.dk

Datoer: Ingen

## Ribe Amt

Formand Ulla Bakkesen  
Kløvermarken 2, 6683 Føvling  
7539 8432/2194 3087 • ulla-johannes@jubii.dk

Datoer: Ingen

## Vejle Amt

Formand Lonni Stensdal  
Brunhøj 38, Nr. Vilstrup, 7100 Vejle

Tlf. 7583 8351/2962 2016

Datoer: 17. juni 2006 Forsamlingshusenes dag afholdes i Lilballe forsamlingshus  
20. september 2006 generalforsamling

## Ringkøbing Amt

Formand Finn Vestergaard Jensen  
Rosenallé 6, 6920 Videbæk  
9717 2528/6178 2528 • finnv@c.dk

Datoer: Ingen

## Århus amts Forsamlingshusforening

Formand Hans Berg  
Møllebakken 19, Lading, 8471 Sabro  
8694 8733/3051 6359

Datoer: Generalforsamling den 6. april hos BENT BRANDT

## Viborg Amt

Formand. Helge Pinholt

Nørengvej 10, 7870 Roslev

9759 5079 • h\_pinholt@mail.tele.dk

Datoer. 25.april 2006 generalforsamling i Sjørup

Forsamlingshus

Starter med besøg i Daugbjerg Kalkgrube

## Nordjyllands Amt

Formand Charles Lolholm

Gøtrupvej 293, 9690 Fjerritslev

9950 5654/2090 3271 • lolholm@tdcadsl.dk

Datoer. Tirsdag den 25. april 2006 generalforsamling

i Sønderup forsamlingshus, Hjedsvej 476

Sønderup 9541 Suldrup

## Teaterselskabet FESTES KOMPAS opfører:

Hvad har Rigshospitalets personale, tv-programmet »Vild med Dans«, indkøbsmekkaet Otto Duborg, en gammel Grand Prix sang samt et akvarium med farvestrålende fisk og en sugemalle med Shakespeares udødelige klassiker at gøre?

*Festlige*  
Den ~~Tragiske~~ historie om

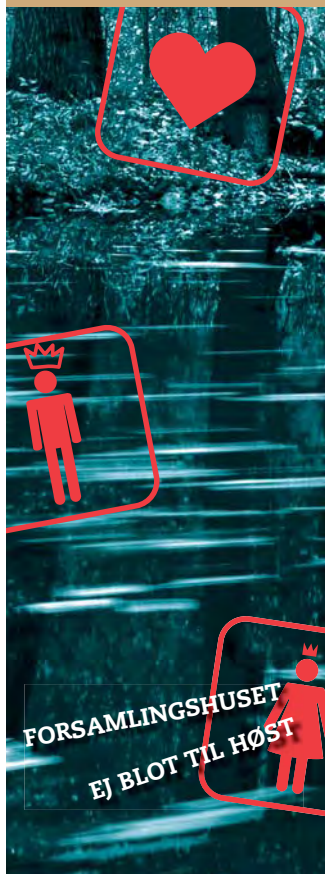
# HAMLET

## PRINS AF DANMARK

For booking og yderligere information:  
[www.festeskompas.dk](http://www.festeskompas.dk)  
eller fang Anja Høegh  
på tlf.nr. 3585 2942



**FESTES KOMPAS**  
Teater i alle retninger



# NÅR MUNDTLIGE AFTALER BRYDES...

-og alt går galt!

”Hjælp vores forsamlingshus er ødelagt for over 40.000 kr. ”

Landsbestyrelsen har den forgangne periode modtaget ”nødbråb” fra flere forsamlingshuse –og et enkelt, hvor det var gået helt galt - hjælp vores forsamlingshus er ødelagt for over 40.000 kr.

Nogle flinke mennesker havde henvendt sig og ville leje forsamlingshuset til en fest, ganske vist en ungdomsfest. Det blev aftalt, at forældrene skulle holde opsyn med festen og at huset skulle afleveres i rengjort stand – der blev ikke opkrævet depositum.

De flinke mennesker betalte lejen ved afhentning af nøglen og det blev aftalt, at de bare skulle aflevere nøglen i postkassen, når festen var slut – alt sammen en mundtlig aftale.

Naboerne til forsamlingshuset havde bemærket at det var en meget ”larmende” fest og der var mange unge mennesker der løb rundt ude på gaden i løbet af natten!

Næste dag da et par bestyrelsesmedlemmer ankom til huset, for at tage deres tørn med rengøringen, fik de et chok! Alt var kaos uden for huset – flasker, toiletruller og masser af bræk! Da de kom ind i huset gik et gys gennem dem og de vandrede måbende rundt – for to måneder siden, havde de brugt tre weekender i træk på at male vægge, slibe og lakere gulve mv. – det var så flot og hvor havde de været stolte af resultatet!

Nu var alt ødelagt, gulvet var sølet til, to toiletter var knust og der løb vand ind på det flotte trægulv - det stod som en flitsbue op i luften! Adrenalinet begyndte at pumpe rundt i kroppen og indtil flere edder blev hvæset ud i lokalet – fat i telefonen og fat på de andre i bestyrelsen, der skulle handles nu, hvis gulvet skulle reddes. Efter en del timers ihærdig indsats, måtte de erkende at gulvet havde lidt uoprettelig skade.



Formanden rettede henvendelse til de "flinke" mennesker der havde lejet huset og gjorde dem bekendt med situationen – de havde forladt festen kl. 22 og deres unge mennesker havde bestemt ikke gjort noget sådan.

De flinke mennesker ville ikke vedkende deres ansvar og ved en hurtig sondering måtte bestyrelsen erkende, at det ikke ville være muligt at inddrive pengene – ingen skriftlig aftale, intet depositum og sandsynligvis dårlige betalere. Eget forsikringselskabet dækkede ikke, det var jo ikke et uheld og der var ingen skriftlig aftale med betingelser m.v.

Sagen er meget uheldig for det ramte forsamlingshus, men også en umulig sag for Landsforeningen at yde retshjælp til – den har alle ods imod sig! Men den kan tjene som eksempel på, hvor vigtigt det er, at der indgås skriftlige aftaler når et forsamlingshus udlejes.

Hvis der havde været en skriftlig aftale, hvor lejer havde skrevet under på betingelserne, så kunne lejeren umiddelbart indstævnes for retten og et erstatningskrav kunne rejses. Hvad hjælpe det så, hvis det er en dårlig betaler? Festsholderen har ansvaret for det lejede og grov tilidsættelse af betingelserne for brugen er ansvarspådragende og der kan rejses erstatningskrav mod skadevolder

ansvarsforsikring, hvis denne har en sådan, hvilket de fleste mennesker har via deres familieforsikring.

En sådan privat ansvarsforsikring dækker i de tilfælde, hvor en sikret pådrager sig et juridisk ansvar for skader på personer eller ting forvoldt i forsikringstiden. Efter dansk ret er man normalt juridisk ansvarlig, når man ved fejl eller forsømmelse er skyld i den skete skade. Denne hovedregel er ikke skrevet i nogen lov, men er opstået gennem mere end 200 års retspraksis. Er skadevolder uden skyld i skaden er man ikke erstatningsansvarlig. Derfor må den skadelidte i en sådan situation selv bære tabet. Skadevolder er altså den juridisk ansvarlige når denne ved fejl eller forsømmelse er skyld i skaden!

Landsforeningen har fået en jurist til at udarbejde en skabelon til en lejeaftale. Skabelonen kan rekvireres ved henvendelse til Landsformanden og den kan tilsendes som print eller elektronisk pr e-mail.

Fordelen ved den elektroniske skabelon er, at den umiddelbart kan tilrettes det enkelte forsamlingshus behov og tilføjes lokale betingelser. En skriftlig aftale sikre også festsholderen i tilfælde af svigt fra udlejerens side, hvilket der også er set enkelte eksempler på – den situation alle kalenderansvarlige frygter mest, at glemme en udlejning og pludselig stå med to fester samme dag!

## Lydanlæg i høj kvalitet

Phonic Ear er en af de førende leverandører af teleslynge- og højttaleranlæg. Vi tilbyder et bredt sortiment af professionelle lydløsninger.

Kontakt os, hvis du ønsker et gratis og uforpligtende tilbud på et lydanlæg til forsamlingshuset nær dig.

)))))) **Phonic Ear**® Tlf. 3917 7100  
www.phonicear.dk

Medlems-  
rabat

# www.selskabslokaler.dk

## ER DU MEDLEM AF LANDSFORENINGEN DANSKE FORSAMLINGSHUSE?

- Så kan vi tilbyde **gratis** prøveperiode på vores Business profil i 60 dage.

### **WWW.SELSKABSLOKALER.DK**

er en landsdækkende søgeportal,  
der målrettet henvender sig til alle de mange mennesker,  
som hver dag står og skal planlægge en fest.

### **VI TILBYDER DIG:**

Mere end 5000 potentielle gæster om måneden  
Forsamlingshuset når ud til en større kundekreds  
Præsentation af dit forsamlingshus med egne udvalgte billeder

Link direkte til egen hjemmeside

Fri adgang til online opdatering af din præsentation

Ønsker du at fortsætte din Business Profil efter prøveperioden  
koster det som medlem kun: **Kr. 995,-** for et helt år.  
(normalpris er 2.495 kr.)

Alle priser er ekskl. moms.

## **START DIN PRØVEPERIODE ALLEREDE I DAG PÅ:**

[www.selskabslokaler.dk/tilmeld](http://www.selskabslokaler.dk/tilmeld)

Du er velkommen til at kontakte os på:

Selskabslokaler.dk  
Hedegaardsvej 39, st.  
2300 København S  
Mobil 60 76 58 65  
[info@selskabslokaler.dk](mailto:info@selskabslokaler.dk)

